

Motion till riksdagen 2019/20:3549

av **Pål Jonson m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2019/20:86 Svenskt deltagande i militär insats för stärkt säkerhet i Mali

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att deltagandet i insatsen bör vara avhängigt den fortsatta utvecklingen kring covid-19 och andra länders styrkebidrag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av en tydlig målbeskrivning för det svenska deltagandet för att stärka förmågan till styrning, uppföljning och utvärdering och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska hållas informerad om insatsen minst en gång per kvartal och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med redovisning av avtal med Niger om styrkans möjlighet att verka på dess territorium, förutsatt att en inbjudan från Niger finns, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Moderaterna stöder förslaget i propositionen om att ställa en väpnad styrka bestående av högst 250 personer till förfogande t.o.m. den 31 december 2021 för att på malisk inbjudan delta i insatsen Task Force Takuba i Mali och om att styrkan även ska kunna verka på Nigers territorium inom ramen för deltagandet i insatsen, förutsatt att en inbjudan från Niger finns.

Utvecklingen i Sahelregionen präglas av svåra utmaningar, militära såväl som politiska, med omfattande humanitära konsekvenser för civilbefolkningen. Det instabila läget, med påtagliga hot från terrorgrupper, har även bäring på svensk och europeisk säkerhet. Det adresserar viktiga frågor om EU:s globala roll och möjlighet att bidra till

stabilitet och utveckling i Europas södra närområde. Frånvaron av fred och säkerhet i Sahelregionen leder också till flyktingströmmar, i en tid av omfattande utmaningar på migrationsområdet.

Sveriges internationella insatser och våra försvarssamarbeten utgör viktiga bidrag i värnandet av internationell fred och utveckling liksom upprätthållandet av den regelbaserade världsordningen – grundförutsättningar för Sveriges säkerhet, trygghet och välbefinnande.

Svenska soldater som bidrar till det viktiga arbetet för fred och säkerhet i Mali och övriga Sahelregionen verkar i en farlig miljö, i en volatil del av världen. Genom att bistå Malis säkerhetsstyrkor med att bekämpa väpnade terrorgrupper genom rådgivning, stöd och gemensamma operationer kommer det svenska deltagandet i insatsen att utgöra ett viktigt bidrag i arbetet för ökad säkerhet i en region vars utveckling har en tydlig bäring på europeisk säkerhet. Att minska terrorgruppers förmågor i Sahelregionen är ett centralt säkerhetsintresse för Europa. Samtidigt ställer det svåra säkerhetsläget och uppdragets komplexitet stora krav på en tydlig målbeskrivning för det svenska deltagandet.

Internationella insatser bidrar också till att bygga förmåga hos nationella förband. Samtidigt sliter de hårt på Försvarsmaktens personal och materiel. När Sverige framöver ska föra en försvarspolitik som syftar till att bygga upp förmågan på hemmaplan är det av stor vikt att de internationella insatserna ställs i relation till de nationella behoven. Det är därtill betydelsefullt att ta hänsyn till Försvarsmaktens förslag om att svenska insatser bör koncentreras till färre operationsområden samt att deltagande ska prioriteras i första hand till Nato-ledda insatser, i andra hand till EU-ledda insatser och i tredje hand till FN-ledda insatser. Till detta ska självklart vägas svenska intressen. Dessa principiella frågor är betydelsefulla att återkomma till i den kommande försvarspolitiska inriktningspropositionen samt den kommande skrivelsen om Sveriges internationella insatser.

Det svenska deltagandet i insatsen bör därtill vara avhängigt den fortsatta utvecklingen av covid-19 och pandemins påverkan på Sverige och omvärlden. Försvarsmaktens förmåga att stödja samhällets krisberedskap när det kommer till logistik, underhåll, transporter och sjukvårdsresurser får inte försämrats. Det svenska deltagandet bör också vara avhängigt att den rådande situationen inte kraftfullt försämrar hälso- och säkerhetsläget för de medverkande svenska soldaterna samt att förutsättningarna att delta i insatsen ej förändras genom att ett antal andra länder drar sig ur operationen. Norge, som var tänkt att ge ett betydande styrkebidrag, har exempelvis gett besked om att det inte går att samla ett tillräckligt politiskt och parlamentariskt stöd i Stortinget för deltagande i insatsen.

För den folkliga förankringen av Sveriges militära insatser, liksom vår förmåga till rationell styrning, är uppföljning och utvärdering också av stor vikt, liksom en fungerande rapportering till riksdagen. En tydlig målbeskrivning är i sammanhanget avgörande. Riksdagen bör hållas informerad minst en gång i kvartalet givet det svåra läget i regionen, och regeringen bör därtill återkomma med en redovisning av avtal med Niger om styrkans möjlighet att verka på dess territorium, förutsatt att en inbjudan från Niger finns. Frågan om Burkina Faso berörs över huvud taget inte i propositionen trots att den tänkta insatsen ska ske i gränstrakterna mellan tre länder.

Moderaterna vill samtidigt tydliggöra att en solidarisk säkerhetspolitik är central för Sverige – vi måste kunna ge stöd för att få stöd. Det svenska engagemanget i Mali måste således ställas i relation till det säkerhetspolitiska samarbetet i EU och särskilt med Frankrike. Frankrike är en viktig militär och säkerhetspolitisk partner, och det

svenska deltagandet bör ses som ett led i Sveriges förpliktelser inom ramen för artikel 42.7 i EU-fördraget, för stöd till Frankrike i kampen mot den internationella terrorismen.

Då det ligger i Sveriges intresse att nå ett brett europeiskt engagemang kring säkerhetspolitiska hot i EU:s östliga närområde såväl som i Arktis är det vitalt att Sverige, i syfte att bidra till europeisk solidaritet, också visar ett aktivt engagemang för de hot som i dag präglar vårt södra närområde.

Olika samarbeten får konsekvenser. Därför är det värdefullt och välkommet att regeringen nu har meddelat att det kommer en samlad skrivelse till riksdagen om Sveriges samarbeten med viktiga länder som Storbritannien, Frankrike och Tyskland inom ramen för Joint Expeditionary Force, European Intervention Initiative och Framework Nations Concept.

Deltagandet i insatsen utgör också en viktig del av Sveriges och EU:s breda stöd för Mali och Sahelregionen. Sedan 2015 bidrar Sverige till FN:s stabiliseringsinsats i Mali, Minusma, och därtill har vi sedan 2013 bidragit till den EU-ledda utbildningsinsatsen EUTM Mali. Som tidigare har framförts i följdmotion 2019/20:3417 med anledning av propositionen om svenskt deltagande i FN:s stabiliseringsinsats i Mali är Moderaternas linje att ”det svenska militära bidraget till Minusma bör avvecklas i dess nuvarande form. Dock behövs det en gedigen genomlysning av vilka konsekvenser en sådan avveckling skulle få – det gäller såväl civilt som militärt på plats i Mali, men även utifrån Sveriges säkerhetspolitiska samarbeten.” Utöver det militära engagemanget är Sverige en av de största bilaterala biståndsgivarna till Mali.

För att Sverige och EU ska förmå att möta de utmaningar som vi står inför i en orolig omvärld, inte minst i vårt eget närområde, krävs en effektiv och strategisk användning av våra samlade resurser. Det svenska engagemanget i världen ska ses som en helhet, från stabiliserings- och krishanteringsinsatser till statsbyggande. Från globala hälsosatsningar till främjande av ekonomisk tillväxt. Erfarenheterna från Afghanistan visar i sammanhanget betydelsen av att biståndsinsatserna är väl koordinerade med de militära insatserna för att ge maximal effekt.

Det är också betydelsefullt att regeringen tydliggör målbeskrivningen för de svenska internationella insatserna i en bredare säkerhetspolitisk kontext. Regeringens skrivelse i höst blir i sammanhanget en första viktig avstämningsspunkt.

Pål Jonson (M)

Hans Wallmark (M)

Hans Rothenberg (M)

Margareta Cederfelt (M)

Magdalena Schröder (M)

Jörgen Berglund (M)

Alexandra Anstrell (M)

Jessika Roswall (M)